

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS,

24. jaanuar 2012,

millega tehakse kindlaks, et Ungari ei ole võtnud tõhusaid meetmeid vastuseks nõukogu 7. juuli 2009. aasta soovitusel

(2012/139/EL)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

artikli 104 lõike 8 kohaselt otsusega 2005/348/EÜ⁽⁴⁾ kindlaks, et Ungari ei ole võtnud tõhusaid meetmeid vastuseks nõukogu soovitusel.

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 126 lõiget 8,

(5) Komisjoni soovitusel esitas nõukogu 8. märtsil 2005 Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 7 kohaselt uue soovitusel, milles kinnitas 2008. aasta tähtaega ülemääraste eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks. Pärast Ungari eelarve väljavaate olulist halvenemist tegi nõukogu 8. novembril 2005 Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 8 kohaselt otsusega 2005/843/EÜ⁽⁵⁾ kindlaks, et Ungari ei olnud teist korda võtnud tõhusaid meetmeid vastuseks nõukogu soovitusel.

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt aluslepingu artikli 126 lõikele 1 hoiduvad liikmesriigid ülemäärastest riigieelarve puudujäägist.

(6) Seepärast esitas nõukogu komisjoni soovitusel 10. oktoobril 2006 Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 7 kohaselt Ungarile kolmanda soovitusel, millega pikendati ülemääraste eelarvepuudujäägi kõrvaldamise tähtaega 2009. aastani. Nõukogu oli 7. juulil 2009 Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 7 kohaselt esitatud soovitusel seisukohal, et Ungari ametiasutused on võtnud tõhusaid meetmeid vastuseks 2006. aasta oktoobri soovitusel. Võttes arvesse tugevat majanduslangust majandus- ja finantskriisi raames, esitas nõukogu samas soovitusel Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 7 kohase muudetud kolmanda soovitusel.

(2) Stabiilsuse ja kasvu pakt põhineb eesmärgil tagada usaldusväärne riigi rahandus, mis on vajalik hindade stabiilsuse ning töökohtade loomist soodustava tugeva ja püsiva majanduskasvu tagamiseks. Stabiilsuse ja kasvu pakt hõlmab nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemääraste eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta,⁽¹⁾ mis võeti vastu, et soodustada valitsemissektori ülemääraste eelarvepuudujäägi viivitamatut korrigeerimist.

(3) Komisjoni soovitusel otsustas nõukogu 5. juulil 2004 Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 6 kohaselt tehtud otsusega 2004/918/EÜ,⁽²⁾ et Ungaril on ülemäärane eelarvepuudujääk⁽³⁾.

(7) Nõukogu 7. juuli 2009. aasta soovitusel kutsuti Ungari ametiasutusi üles kõrvaldama ülemäärane eelarvepuudujääk hiljemalt 2011. aastaks. Muu hulgas soovitati Ungaril i) piirata eelarveseisundi halvenemist 2009. aastal, tagades võetud ja teatavaks tehtud parandusmeetmete range rakendamise, et saavutada eemärk 3,9 % SKPst; ii) alates 2010. aastast rangelt rakendada vajalikke konsolideerimismeetmeid, et struktuurne puudujääk jätkuvalt väheneks ja valitsemissektori eelarve puudujääk hakkaks uuesti vähenema, toetudes suuremal määral struktuurimeetmetele, et tagada riigi rahanduse püsiv paranemine; iii) määrata kindlaks ja võtta õigeaegselt vastu konsolideerimismeetmed, mis on vajalikud ülemääraste eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks 2011. aastaks; iv) tagada eelarve konsolideerimine 2010. ja 2011. aastal kokku 0,5 % SKPst; v) tagada valitsemissektori võla suhte kindel vähenemine.

(4) Komisjoni soovitusel esitas nõukogu 5. juulil 2004 Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 7 kohaselt soovitusel, milles paluti Ungari ametiasutustel võtta keskmise tähtajaga meetmeid, et vähendada eelarvepuudujääki 2008. aastaks alla 3 % SKPst. Nõukogu tegi 18. jaanuaril 2005 Euroopa Ühenduse asutamislepingu

⁽¹⁾ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6.

⁽²⁾ ELT L 389, 30.12.2004, lk 27.

⁽³⁾ Kõik Ungari ülemääraste eelarvepuudujäägi menetlust käsitlevad dokumendid on esitatud järgmisel veebisaidil: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/index_en.htm.

⁽⁴⁾ ELT L 110, 30.4.2005, lk 42.

⁽⁵⁾ ELT L 314, 30.11.2005, lk 18.

- (8) Komisjon võttis 27. jaanuaril 2010 vastu teatise nõukogule, ⁽¹⁾ milles järeldas, et kõnealusel ajal kättesaadava teabe põhjal oli Ungari võtnud tõhusaid meetmeid vastuseks nõukogu 7. juuli 2009. aasta soovitusel. Komisjon jõudis sellisele järeldusele, võttes eelkõige arvesse konsolideerimismeetmeid mahus 1,5 % SKPst, et saavutada 2009. aasta puudujäägieesmärk 3,9 % SKPst, pensioni- ja sotsiaalühvitiste süsteemi struktuurseid reforme, mis aitavad kaasa 2010. aasta puudujäägieesmärgi 3,8 % SKPst saavutamisele, ning edusamme seoses uue eelarve- raamistiku rakendamise, kuid samal ajal juhtis komisjon tähelepanu ka märkimisväärsetele riskidele.
- (9) Ungari esitas 15. detsembril 2011 nõukogule ja komisjonile 2011. aasta detsembri aruande meetmete kohta, mis on võetud vastuseks nõukogu 7. juuli 2009. aasta soovitusel aluslepingu artikli 126 lõike 7 kohaselt („ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames 2011. aasta detsembris esitatud eduaruanne“). Eelkõige kõnealuse eduaruande põhjal jõuti ajakohastatud hinnangus Ungari meetmete kohta, mis on võetud vastuseks nõukogu 7. juuli 2009. aasta soovitusel kõrvaldada ülemäärane eelarvepuudujääk 2011. aastaks, järgmistele järeldustele:
- a) 2010. aastal ületas tegelik eelarvepuudujääk eesmärgi 0,4 % SKPst, kusjuures 2010. aastal oli majanduskasv suurem, kui prognoositi komisjoni talituste 2009. aasta kevadprognoosis, mis oli nõukogu 7. juuli 2009. aasta soovitude aluseks. 2011. aastal asendub valitsemissektori eelarve tasakaal ülejäägiga (nii valit- suse prognoosi kui ka komisjoni talituste 2011. aasta sügisprognoosi kohaselt), kuid ainult tänu ühekordsele tulule mahus 9,75 % SKPst, mis on seotud pensioni- varade ülekandmisega erapensioniskeemidest riikli- kusse sambasse, ning ühekordsele tulule mahus 0,9 % SKPst, mis laekub teatavates majandusharudes (telekommunikatsiooni-, energia-, jaekaubandus- ja finantssektor) kehtestatud maksudest. Ilma ühekord- sete meetmeteta oleks eelarvepuudujääk olnud ligi- kaudu 6 % SKPst ning seega märgatavalt ületanud Euroopa Liidu lepingule ja aluslepingule lisatud proto- kolli nr 12 (ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohta) artikli 1 kohast kontrollväärtust, mis on 3 % SKPst. Ungari ametiasutused prognoosisid oma ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse 2011. aasta sügise teatise eelarve ülejäägiks 3,9 % SKPst. 2011. aasta sügisprognoosi kohaselt on eelarve ülejääk mõnevõrra väiksem (nimelt 3,6 % SKPst), kuna arvesse on võetud ühistranspordiettevõtete võla osalist ülevõt- mist (0,2 % SKPst). Võttes arvesse hiljutist teavet ühekordsete tulude kohta, mis saadi pärast 2011. aasta sügisprognoosi koostamise lõppkuupäeva, võib ülejääk olla veelgi väiksem. Struktuurne eelarvepuu- dujääk suurenes 2010. aastal 1,5 % ning 2011. aastal 1,25 %, seega kokku 2,75 % SKPst, erinevalt nõukogu 7. juuli 2009. aasta soovitusest tagada kõnealusel kahel aastal eelarve konsolideerimine kokku vähemalt 0,5 % SKPst, mida oli vaja, et kõrvaldada puudujääk 2011. aasta tähtjaks jätkusuutlikult. Kõnealune eelarveseisundi struktuurne halvenemine kajastab asja- olu, et maksukärpeid, mis moodustasid rohkem kui 2 % SKPst, ei korvatud struktuursete meetmetega piisavalt;
- b) 2012. aasta eelarveprojekti on puudujäägieesmärk 2,5 % SKPst, mis on kooskõlas 2011. aastal ajakoha- statud lähenemisprogrammiga. Selle saavutamiseks sisaldab eelarve ettepanek mitut meetet, mis ameti- asutuste sõnul moodustavad kokku peaaegu 4 % SKPst, kusjuures 0,7 % SKPst pannakse erakorralisse reservi. 2011. aasta sügisprognoosi kohaselt moodustab aga valitsemissektori eelarve puudujääk 2012. aastal 2,8 % SKPst ja struktuurne puudujääk peaks paranema 2,4 % võrra SKPst. Need eelarvepro- jektiga võrreldes kõrgemad puudujääginäitajad kajas- tavad lisaks muudele asjaoludele nii 1 protsendipunkti võrra väiksemat majanduskasvu prognoosi 2012. aastaks kui ka tulude ja kulude arengu konservatiiv- semat hinnangut. Samal ajal oletatakse eelarveprojekti kooskõlas asjaomaste õigusaktidega, et erakorralist reservi eeldatavasti ei kasutata. Olenemata sellest järgi- takse puudujäägi kontrollväärtust 3 % SKPst ainult tänu ühekordsele tulule, mis moodustab peaaegu 0,9 % SKPst ja tuleneb eespool kirjeldatud teatavates majandusharudes kehtestatud erakorralistest maksu- dest;
- c) vastavalt 2011. aasta sügisprognoosile ning tavapärase eelduse põhjal, et poliitikat ei muudeta, peaks eelarve- puudujääk 2013. aastal taas suurenema 3,7 protsen- dini SKPst. See tuleneb peamiselt asjaolust, et erakor- raliste maksude järkjärgulist kaotamist mahus ligi- kaudu 0,9 % SKPst eeldatavasti ei tasakaalustata kõne- alusel aastal struktuurireformide kavast saadava täien- dava kokkuhoiuga;
- d) võttes aluseks eelarve arengu alates 2011. aasta sügis- prognoosi avaldamisest, näib valitsemissektori eelarve- puudujäägi prognoos 2,8 % SKPst 2012. aastal ikka veel usutav (võtmata arvesse makromajandusliku keskkonna hiljutist halvenemist). See on seletatav asja- oluga, et valitsemise poolt 15. detsembril 2011 vastu võetud uue konsolideerimispaketi (0,4 % SKPst) eelarvepuudujääki vähendav mõju on üldiselt tasakaalustatud eelarvepuudujääki suurendavate muutus- tega, mis tehti eelarveprojekti, ning pangandussektori- ga 15. detsembril 2011 sõlmitud kokkuleppe neto- kuludega, mida ei ole veel asjakohaselt tasakaalustatud täiendavate konsolideerimismeetmetega;
- e) võttes arvesse struktuurireformi kava mõnda lisatäp- sustust (asjaomaseid valitsemise ja parlamendi otsuseid on üksikasjalikult kirjeldatud Ungari suhtes kohalda- tava ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames 2011. aasta detsembris esitatud eduaruandes), 2012. aasta soodsaid üldtulemusi ning pangandussektoriga sõlmitud kokkuleppes tulenevat netokulu, võiks 2011. aasta sügisprognoosis esitatud 2013. aasta eelarvepuudujäägi prognoosi langetada 3,7 protsendilt SKPst 3,25 protsendile SKPst, mis on siiski selgelt suurem kui puudujäägi kontrollväärtus 3 % SKPst. Erinevus käesoleva ajakohastatud hinnangu ja 2011. aasta aprilli Ungari lähenemisprogramm kehtestatud ametliku eesmärgi (2,2 % SKPst) vahel tuleneb eelkõige asjaolust, et kuna puuduvad konkreet- sed meetmed, siis ligikaudu poolt struktuurireformi kava ei saa arvesse võtta. Ülejäänud erinevus võrreldes ametliku eesmärgiga on seotud suurema kuluprognoo- siga eelkõige riigi omanduses olevate transpordiettevõ- tete ja maanteede hoolduse valdkonnas ning sisaldab

(1) COM/2010/0010 final.

ka majanduskasvu prognooside mõningast erinevust. Kavandatakse täiendavaid struktuurireforme, mis võivad vähendada puudujäägi prognoosi, kuid neid ei ole veel piisavalt täpsustatud;

- f) on oht, et tulemused osutuvad ajakohastatud keskmise tähtajaga prognoosidest halvemaks. On ka võimalus, et tulud laekuvad jätkuvalt oodatust paremini ka 2012. ja 2013. aastal. Siiski eeldatakse, et negatiivsete riskide mõju on suurem. Eelkõige on pärast 10. novembril 2011 avaldatud 2011. aasta sügisprognoosi suurenenud intressimäärad kõigi tagasimaksetähtaegade puhul, vahetuskurs on nõrgenenud ning majanduse väljavaade keskmise tähtajaga perioodil näib olevat halvenenud. Kui neid tegureid arvesse võtta, tuleks nii 2012. kui ka 2013. aasta eelarvepuudujäägi prognoose veelgi suurendada 0,5 % võrra SKPst, mille tulemusena oleks eelarvepuudujääk vastavalt veidi üle 3 % SKPst ja 3,75 % SKPst;
- g) 2011. aasta sügisprognoosi kohaselt peaks valitsemis-sektori koguvõlg suurenema 2013. aastaks taas peaaegu 77 protsendini SKPst, võttes arvesse nii eelarvepuudujäägi prognoositud näitajaid kui ka prognoose vahetuskursi kohta, kusjuures eelarvepuudujääk 2011. aastal ajutiselt vähenes tulenevalt pensionivara ülevõtmisest erapensioniskeemidest. Kui keskmise tähtajaga eelarveprognoose ajakohastada ainult pärast prognoosi koostamise lõppkuupäeva vastu võetud uute meetmete põhjal, siis 2012. aasta prognoositud võlasuhe jääks peamiselt samaks ning paraneks ainult veidi 2013. aastal. Eelarveprognoosi täiendava võimaliku läbivaatamise tagajärjel, võttes arvesse eelkõige kõrgemaid intresse, ungari forinti ja euro vahetuskursi, mis 2011. aasta lõpul oli 311 (see on ligikaudu 12 % nõrgem kui 2011. aasta sügisprognoosis kasutatud tehniline eeldus) ning nõrgemat makromajanduslikku keskkonda, oleks võla suhe 2011. aastal siiski ligikaudu 80 %, pärast mida see stabiliseeruks nii 2012. kui ka 2013. aastal tasemel ligikaudu 78,5 %, kusjuures nõukogu soovitas, et valitsemis-sektori võla suhet tuleks kindlal viisil vähendada.

- (10) Üldine järeldus on, et kuigi Ungari ametlikult järgib kontrollväärtuse 3 % SKPst saavutamist 2011. aastaks, ei

põhine see ülemäärase eelarvepuudujäägi struktuurisel ja jätkusuutlikul kõrvaldamisel. Eelarve ülejääk 2011. aastal tuleneb märkimisväärsetest ühekordsetest tuludest mahus rohkem kui 10 % SKPst, millega kaasneb struktuurse eelarveseisundi halvenemine 2010. ja 2011. aastal kokku 2,75 % SKPst, võrreldes soovitud eelarveseisundi parandamisega kokku 0,5 % SKPst. Kuigi ametiasutused rakendavad 2012. aastal märkimisväärseid struktuurseid meetmeid, vähendades struktuurset puudujääki 2,6 protsendini SKPst, järgitakse kontrollväärtust 3 % SKPst taas vaid tänu ühekordsetele meetmetele mahus peaaegu 1 % SKPst. Eeldatavasti ületab 2013. aastal eelarvepuudujääk (3,25 % SKPst) taas puudujäägiläve 3 % SKPst, seda isegi pärast täiendavate meetmete arvessevõtmist, millest on teatatud pärast 2011. aasta sügisprognoosi. Suurem eelarvepuudujääk 2013. aastal tuleneb peamiselt asjaolust, et ajutised ühekordsed tulud kava kohaselt järkjärgult kaotatakse, kuid mitte kõiki kavandatud struktuurireforme ei ole piisavalt täpsustatud. Kokkuvõttes toetab see järeldust, et Ungari ametiasutuste reageering nõukogu 7. juuli 2009. aasta soovitusel vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõikele 7 ei ole olnud piisav,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ungari ei ole võtnud tõhusaid meetmeid vastuseks Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 7 kohaselt esitatud nõukogu 7. juuli 2009. aasta soovitusel selles kindlaks määratud ajavahemiku jooksul.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Ungarile.

Brüssel, 24. jaanuar 2012

Nõukogu nimel
eesistuja
M. VESTAGER